

KURKIME ATEITĮ DRAUGE!

**AIKOS IR KITŲ PROFESINIO INFORMAVIMO INTERNETINIŲ
DUOMENŲ BAZIŲ PRISTATYMO METODIKA MOKYTOJAMS**

TURINYS

○ Trumpas metodikos aprašas	3
○ Savarankiško mokymosi gairės	4
○ Savarankiško mokymosi medžiaga	5
1. Atvira informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistema (AIKOS).....	5
2. Kitos Lietuvos ir užsienio profesinio informavimo internetinės duomenų bazės	8
3. Leidiniai, skirti profesiniam informavimui ir konsultavimui	9
4. Profesinio informavimo internetiniai adresai	10
○ Papildomi mokymosi šaltiniai	12
○ Literatūros sąrašas.....	12
○ Interneteka	15
○ Savikontrolės priemonės	16

TRUMPAS METODIKOS APRAŠAS

Tikslinė grupė

AIKOS ir kitų profesinio informavimo internetinių duomenų bazių pristatymo metodika skirta bendrojo lavinimo ir profesinėse mokyklose dirbantiems mokytojams ir profesijos mokytojams.

Tikslas

Metodikos tikslas – suteikti mokytojams ir profesijos mokytojams žinių ir įgūdžių, padedančių supažindinti mokinius su AIKOS ir kitomis pagrindinėmis profesinio informavimo internetinėmis duomenų bazėmis.

Turinys

AIKOS ir kitų profesinio informavimo internetinių duomenų bazių pristatymo metodikoje mokytojams pristatomos šios temos: AIKOS – atvira informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistema; Kitos Lietuvos ir užsienio profesinio informavimo internetinės duomenų bazės; Leidiniai, skirti profesiniam informavimui ir konsultavimui; Profesinio informavimo internetiniai adresai.

Mokymosi rezultatai

1. Apibūdinta ir pristatyta AIKOS sistema.
2. Išmokta naudotis AIKOS ir kitomis profesinio informavimo internetinėmis duomenų bazėmis.

SAVARANKIŠKO MOKYMOSI GAIRĖS

AIKOS ir kitų profesinio informavimo internetinių duomenų bazių pristatymo metodikos vartotojui yra sudaroma galimybė patikrinti žinių įsisavinimą dviem būdais:

1. Po kiekvieno teminio bloko paspaudus esančią nuorodą „Patikrinkite šio kurso dalies žinias“ gausite kelis klausimus, kuriuos teisingai atsakius bus galima tęsti mokymąsi toliau. Neteisingai atsakius, po klausimu bus pateikiamas teisingas atsakymas arba nuoroda pakartotinai perskaityti teminį bloką iš kurio turinio buvo užduotas klausimas.
2. „AIKOS ir kitų profesinio informavimo internetinių duomenų bazių pristatymo metodikos mokytojams“ pabaigoje esantis savikontrolės testas padės skaitytojams geriau įsisavinti metodikos turinį. Neteisingai atsakius, po klausimu bus pateikiamas teisingas atsakymas arba nuoroda pakartotinai perskaityti teminį bloką iš kurio turinio buvo užduotas klausimas.

SAVARANKIŠKO MOKYMOŠI MEDŽIAGA

1. ATVIRA INFORMAVIMO, KONSULTAVIMO IR ORIENTAVIMO SISTEMA (AIKOS)

Internetinis AIKOS svetainės adresas: <http://www.aikos.smm.lt>

AIKOS – atvira informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistema, plačiam vartotojų ratui teikianti informaciją, kurios pagrindas – valstybinės, žinybinės ir kitos duomenų bazės bei registrai.

AIKOS paskirtis – padėti Lietuvos asmenims pasirinkti paklausią specialybę, kurią galima įgyti pirmą kartą ar persikvalifikuoti Lietuvos ir Europos aukštosiose ir profesinėse mokyklose, kaupiant, apdorojant bei įvairioms vartotojų grupėms patogia forma pateikiant lengvai prieinamą informaciją apie mokymosi galimybes.

Pagrindiniai AIKOS tikslai:

1. teikti kokybišką informaciją apie mokymosi galimybes internetu;
2. informuoti ir konsultuoti platų vartotojų ratą nepriklausomai nuo jų amžiaus pasirenkant savo kelią mokymosi bei užimtumo srityse bei aktyviai dalyvaujant savo profesinės karjeros planavime;
3. užtikrinti AIKOS naudojamų registrų duomenų gavėjų internetinį aptarnavimą.

Informaciją vartotojai gauna naudodamiesi struktūrizuota paieška bei nuorodomis į kitus susijusius informacinius šaltinius.

AIKOS numatoma įdiegti keturių tipų paiešką:

1. paiešką pagal kriterijus;
2. apytikslę paiešką pagal raktinius žodžius;
3. bendrąją paiešką tekstinėje informacijoje;
4. jungtinę paiešką.

Įvairioms vartotojų grupėms yra sukurti specialūs informacijos paieškos algoritmai, kurie padeda greičiau rasti aktualią informaciją. Informacija stojantiesiems pateikiama tik apie tas aukštąsias ir profesines mokyklas, priėmimo į jas sąlygas, studijų ir mokymo programas, į kurias bus primama mokytis einamaisiais metais. Kitoms vartotojų grupėms pateikiama visa informacija apie visas mokyklas, studijų ir mokymo programas, tačiau atsižvelgiama į turimą asmens išsilavinimą.

Informaciją apie bendrojo lavinimo mokyklas mokiniai gali rasti ieškodami pagal turimą išsilavinimą, teritoriją, mokyklos tipą, paskirtį, mokymo kalbą ir kt.

Stojantieji į profesines mokyklas gali rasti bendrąsias priėmimo į profesines mokyklas taisykles ir informaciją apie mokymo programas ieškodami pagal turimą išsilavinimą, norimą įgyti kvalifikaciją, teritoriją, profesinės mokyklos pavadinimą ir kt.

Stojantieji į aukštąsias mokyklas gali rasti bendrojo priėmimo į aukštąsias mokyklas bei

priėmimo į konkrečias aukštąsias mokyklas taisykles ir informaciją apie studijų programas ieškodami pagal turimą išsilavinimą, norimą įgyti profesinę kvalifikaciją ar kvalifikacinį laipsnį, aukštosios mokyklos tipą ar pavadinimą, studijų pakopą ir kt.

Siekiantieji tobulinti savo kvalifikaciją gali rasti informaciją apie jiems skirtas kvalifikacijos tobulinimo programas ir renginius pagal programų sritis, renginių vietą, laiką ir kt.

Darbdaviai ras informaciją apie juos dominančių kvalifikacijų specialistų rengimo programas ieškodami pagal kvalifikaciją, švietimo sritį, posritį, programos lygmenį ar tipą, mokyklą ir kt. Darbdaviai taip pat ras informacijos apie bedarbių skaičių pagal švietimo posrčius, baigtas mokyklas, įgytą kvalifikaciją ir teritorijas.

Informacijos paiešką palengvina „AIKOS bendrieji dalykai“ nuorodoje esantis „Svetainės žemėlapis“.

Nuolat atnaujinamoje AIKOS svetainėje išsamiai pateikiamos registrų naujienos, švietimo ir mokslo institucijų sąrašai (nurodomi adresai, telefonai, oficialus studentų / moksleivių bei pedagogų skaičius), išduotos mokymo licencijos, įvairūs internetiniai adresai ir kita profesiniam informavimui aktuali informacija.

AIKOS interneto svetainėje šiuo metu yra sukurtos vienuolika vartotojų grupių:

1. stojantieji;
2. mokiniai;
3. asmenys, iškritę iš švietimo sistemos;
4. tobulinantieji kvalifikaciją;
5. neįgalieji;
6. konsultantai;
7. politikai;
8. darbdaviai;
9. imigrantai;
10. kaliniai;

11. registruotas vartotojas – asmuo, užpildęs registracijos formą ir gavęs vartotojo vardą ir slaptažodį, suteikiančius teisę naudotis išsamesne tinklo informacija bei neviešomis AIKOS funkcijomis.

Priklausomai nuo to kokiai grupei priklauso, vartotojas gauna jam skirta informacijos bloką.

„AIKOS ir kitų profesinio informavimo internetinių duomenų bazių pristatymo metodika mokytojams“

Papildoma mokymosi medžiaga

AIKOS TINKLALAPIO TITULINIS LAPAS

The screenshot shows the AIKOS website homepage. At the top, there is a navigation bar with the AIKOS logo and the text 'AIKOS - ATVIRA MOKYMOSIŲ KONSULTAVIMO ORIENTAVIMO SISTEMA'. Below this, there are several logos including BPD, the European Union flag, and the Lithuanian Ministry of Education and Science logo. The main content area is divided into three sections:

- Mokiniai**: A section for students, featuring an image of children in a classroom. The text reads 'Noriu sužinoti apie darbo pasaulį' and lists three bullet points: 'Esu 1-4 klasės mokinys', 'Esu 5-8 klasės mokinys', and 'Esu 9-12 klasės mokinys'.
- Stojantieji**: A section for applicants, featuring an image of a woman in a white lab coat. The text reads 'Ieškau mokymosi galimybių 2007 m.' and lists four bullet points: 'Prieimimo taisyklės', 'Paiška pagal profesiją', 'Paiška pagal profesinio mokymo programas', and 'Paiška pagal aukštųjų studijų programas'.
- Tobulinantys kvalifikacija**: A section for continuing education, featuring an image of three men in suits. The text reads 'Ieškau kvalifikacijos tobulinimo:' and lists three bullet points: 'programos', 'renginio', and 'įstaigos'.

At the bottom of the page, there is a footer with the text 'AIKOS | Užsakovas - Švietimo ir mokslo ministerija | Švietimo administracijos - webmaster@aikos.smm.lt' and 'Duomenis parengė Švietimo ir mokslo ministerija, Statistikos departamentas ir Lietuvos darbo birža. Čiaujant būtina nurodyti šaltinį'.

2. KITOS LIETUVOS IR UŽSIENIO PROFESINIO INFORMAVIMO INTERNETINĖS DUOMENŲ BAZĖS

Kitos Lietuvos ir užsienio profesinio informavimo internetinės duomenų bazės yra:

1. Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacijos tinklapyje <http://www.lamabpo.lt> pateikiamos bendrojo priėmimo į aukštąsias mokyklas Lietuvoje taisyklės;
2. studijų pristatymui skirtoje interneto svetainėje (<http://www.studijos.lt>) būsimi studentai gali rasti konkursinio balo skaičiuoklę, kuria galima apskaičiuoti prognozuojamą konkursinį balą;
3. Europos Komisijos iniciatyva sukurti interneto vartai apie mokymosi galimybes – PLOTEUS (www.ploteus.net). Jų paskirtis – paskatinti Europos piliečių mobilumą mokymosi ir studijų tikslais. Jie skirti įvairių interesų vartotojams – nuo norinčių studijuoti iki profesinio konsultavimo specialistų. Čia galima rasti medžiagos apie Europos šalių švietimo sistemas, nuorodas į egzistuojančius informacijos šaltinius;
4. Euroguidance informacinės sistemos tinklapyje (<http://euroguidance.lt>) profesijos patarėjams ir konsultantams, profesinio orientavimo specialistams bei institucijoms, sprendžiančioms su mobilumu susijusius klausimus švietimo ir užimtumo sektoriuose pateikiama metodinė informacija apie mokymosi programas ir įstaigas, seminarus ir tarptautines konferencijas, profesijų aprašai, įvairūs testai, strateginiai dokumentai bei naudingos nuorodos į internetinius informacijos resursus nacionalinėje ir tarptautinėse duomenų bazėse, Euroguidance svetainėje pateikiami jaunimui skirti leidiniai: „Profesijos vadovas 2007“ ir „Karjeros planavimo žingsniai“;
5. informacija apie mokymosi ir darbo galimybes Europoje – EURES (<http://europa.eu.int/eures/home.jsp?lang=lt>);
6. On the Move (<http://www.onthemove-eu.hi.is>) – jauniems žmonėms skirtas interaktyvus informacijos šaltinis apie studijas ir darbą Europos valstybėse. Medžiagos galima rasti ir lietuvių kalba;

3. LEIDINIAI, SKIRTI PROFESINIAM INFORMAVIMUI IR KONSULTAVIMUI

Pagrindiniai leidiniai skirti profesiniam informavimui ir konsultavimui:

1. **Profesijos vadovas.** Kasmetinis leidinys. Vilnius. 2007 m. ES Leonardo da Vinčio programos koordinavimo paramos fondas (Euroguidance-Lietuva). Tinklalapyje <http://www.euroguidance.lt> pateikiama internetinė šio leidinio versija.
2. **Kur stoti.** Kasmetinis žurnalas moksleiviams. Redaktorius L. Pupelis. 2006. Kaunas, Leidybos studija.
3. **Kur mokytis.** Žinynas. Redaktorė I. Germanovič. 2006. Vilnius, UAB „Infoleidyba“.
4. **Kur mokytis ir persikvalifikuoti? Kaip įsidarbinti užsienyje?** Žinynas. 2004. Kaunas, Audronės skaitykla.
5. **Kur stoti Europoje ir JAV.** Redaktorius L. Pupelis. 2006. Kaunas, Leidybos studija.
6. **Profesinio informavimo mokymo programa.** Vadovas K. Pukelis. 2007. VDU, ŠMM. Vilnius, Mintis.
http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Profesinio%20informavimo%20mokymo%20programa_VDU.pdf
7. **Profesinio informavimo A metodika.** Vadovas K. Pukelis. 2007. VDU, ŠMM. Vilnius, Mintis.
http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Profesinio%20informavimo%20A%20metodika_VDU.pdf
8. **Profesinio informavimo B metodika.** Vadovas K. Pukelis. 2007. VDU, ŠMM. Vilnius, Mintis.
http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Profesinio%20informavimo%20B%20metodika_VDU.pdf
9. **Profesinės karjeros planavimo gebėjimų ugdymo mokymo programa.** Vadovas K. Pukelis. 2007. VDU, ŠMM. Vilnius, Mintis.
http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Pkpgu_mok_prog.VDU.pdf
10. **Profesinės karjeros planavimo gebėjimų ugdymo C metodika.** Vadovas K. Pukelis. 2007. VDU, ŠMM. Vilnius, Mintis.
http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Pkpgu_C%20metodika.VDU.pdf
11. **Profesinės karjeros planavimo gebėjimų ugdymo D metodika.** Vadovas K. Pukelis. 2007. VDU, ŠMM. Vilnius, Mintis.
http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Pkpgu_D%20metodika.VDU.pdf
12. **Profesinio informavimo standartas.** Vadovas K. Pukelis. 2006. VDU, ŠMM.
http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Profesinio%20informavimo%20standartas_VDU.pdf
13. **Profesijos konsultanto profesijos standartas.** Vadovas K. Pukelis. 2006. VDU, ŠMM.
http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Profesijos%20konsultanto%20profesijos%20standartas_VDU.pdf

4. PROFESINIO INFORMAVIMO INTERNETINIAI ADRESAI

<i>Nr.</i>	<i>Tematika</i>	<i>Internetiniai adresai</i>
1.	Profesijos	<ul style="list-style-type: none"> • http://www.ldrmt.lt/mod/klasifikatorius/ (Profesijų klasifikatorius) • http://www.euroguidance.lt/profesijosvadovas2006/gui/index.htm (Profesijų vadovas) • http://www.darborinka.lt/profesijos/ (Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimas) • http://www.manager.lt/karjera/literatura/100_profesiju_jums.pdf • http://www.manager.lt/karjera/literatura/Profesiju_aplankas.pdf
2.	Darbo pasaulis	<ul style="list-style-type: none"> • www.ldb.lt (Lietuvos darbo birža) • www.ldb.lt/eures (Lietuvos darbo birža) • http://europa.eu.int/ploteus/portal/ (PLOTEUS)
3.	Licencijuoti testai	<ul style="list-style-type: none"> • http://www.euroguidance.lt/profesijosvadovas/gui (E. A. Klimovo „Diferencinis - diagnostinis klausimynas“) • http://www.profesijupasaulis.lt/ (Interesų klausimynas, gebėjimų klausimynas, profesijos pasirinkimo testas pagal darbe dėvimus drabužius)
4.	Profesinis informavimas	<ul style="list-style-type: none"> • www.aikos.smm.lt (Švietimo ir mokslo ministerija) • http://www.darborinka.lt/?pid=350 (Konsultavimas internetu)
5.	Švietimo ir mokslo institucijos	<ul style="list-style-type: none"> • www.aikos.smm.lt • www.lamabpo.lt
6.	Elektroninė stojamojo balo skaičiuoklė	<ul style="list-style-type: none"> • www.stojimai.lt • www.studijos.lt
7.	Profesinio informavimo ir konsultavimo standartai	<ul style="list-style-type: none"> • http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Profesinio%20informavimo%20standartas_VDU.pdf (Profesinio informavimo standartas. Vadovas K. Pukelis. 2006. VDU, ŠMM.) • http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Profesijos%20konsultanto%20profesijos%20standartas_VDU.pdf (Profesijos konsultanto profesijos standartas. Vadovas K. Pukelis. 2006. VDU, ŠMM.)

Pasitikrinkite šios kurso dalies žinias

1. Ką reiškia trumpinys AIKOS? *(pažymėkite vieną teisingą atsakymą)*

- Autonomiška informacijos kaupimo ir organizavimo sistema
- Autonomiška informavimo ir konsultavimo organizacijų sąjunga
- Atvira informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistema

2. Kokia yra AIKOS paskirtis pagal pateiktą medžiagą? *(pažymėkite vieną teisingą atsakymą):*

- padėti žmogui pasirinkti jo vidinę asmenybės struktūrą atitinkančią ir darbo rinkoje reikalingą profesiją
- padėti Lietuvos asmenims pasirinkti paklausią specialybę
- padėti žmogui susiorientuoti mokymosi / studijų galimybose ir darbo rinkoje

3. AIKOS interneto svetainėje šiuo metu yra sukurta vienuolika vartotojų grupių *(pažymėkite, kurios penkios iš čia pateiktų vartotojų grupių yra teisingos):*

- dirbantys asmenys
- mokytojai
- mokiniai
- teisininkai
- stojantieji
- tobulinantieji kvalifikaciją
- bedarbiai
- mokinių tėvai
- darbdaviai
- registruoti vartotojai

4. Kokioje užsienio profesinio informavimo ir konsultavimo svetainėje yra pateiktas leidinys jaunimui „Profesijos vadovas“? *(pažymėkite vieną teisingą atsakymą)*

- PLOTEUS
- Euroguidance
- Eures
- On the Move

PAPILDOMI MOKYMOŠI ŠALTINIAI LITERATŪROS SARAŠAS

1. Galkytė H. (1977). Mokinių sugebėjimo analizuoti savo galimybes, renkantis profesiją ugdymas. Vilnius.
2. Gučas A. (1937). Pašaukimas ir darbas. Psichotechnikos bruožai tėvams, mokytojams ir įmonininkams. Kaunas.
3. Inglar T., Bjercknes E., Lappen R., Tobiassen T. (2002). Mokymasis ir konsultavimas. Kaunas: VDU.
4. Jautaitė B. (1993). Vyresniųjų moksleivių darbinio apsisprendimo sunkumai ir trūkumai. Acta Pedagogica Vilnensia. Vilnius.
5. Jovaiša L. (1975). Psichologinė diagnostika. Kaunas.
6. Jovaiša L. (1981). Asmenybė ir profesija. Kaunas.
7. Jovaiša L. (1993). Pedagogikos terminai. Kaunas.
8. Jovaiša L. (1998). Profesinio konsultavimo organizavimas. *Profesinis rengimas: tyrimai ir realijos*, Nr 1. Kaunas: VDU.
9. Jovaiša L. (1999). Profesinio konsultavimo psichologija. VDU: Agora.
10. Jovaiša L., Vaitkevičius J. (1989). Pedagogikos pagrindai. Didaktika 2. Kaunas.
11. Karjeros projektavimo vadovas. Sistemos, teorijos, praktika ir technologija penkiose Europos šalyse (2005).
12. Kučinskiene R. (2003). Asmeninės karjeros valdymo gebėjimai ir jų ugdymo gairės // *Profesinis rengimas: tyrimai ir realijos*. Nr. 7, p. 72 - 82. Kaunas: VDU.
13. Kučinskienė R. (2003). Ugdymo karjerai metodologija. Klaipėda: KU leidykla.
14. Laužackas R. (2005). Profesinio rengimo terminų aiškinamasis žodynas. Kaunas: VDU leidykla.
15. Laužackas R. (1999). Sistemoteorinės profesinio rengimo kaitos dimensijos. Kaunas: Vytauto Didžiojo universiteto leidykla.
16. Laužackas R. (2005). Profesinio rengimo metodologija. Kaunas. Vytauto Didžiojo universiteto leidykla.
17. Laužackas R., Pukelis K. (2003). Kvalifikacija ir kompetencija: samprata, santykis bei struktūra profesijos mokytojo veiklos kontekste // *Profesinis rengimas: tyrimai ir realijos*. Nr. 7, p. 10-17. Kaunas: VDU.
18. Laužikas J. (1972). Mokinių psichodiagnostikos ir atrankos klausimai mūsų šalyje. *Psichodiagnostikos problemos*. Vilnius.
19. Lietuvos darbo birža (2005). Jaunimo darbo centrų renginių metodinė priemonė. Vilnius.

20. Paulavičius K. (2002). Darbo rinka. Vilnius: VPU.
21. Petrauskaitė R. (1993). Profesijos pasirinkimo racionalumas kaip psichopedagoginė problema. *Acta Pedagogica Vilnensia*. Vilnius: VU.
22. Profesinio mokymo programų optimizavimo gidas (2003). Kaunas: Vytauto Didžiojo universiteto leidykla.
23. Pukelis K. (2003). Karjeros projektavimo gebėjimai žinių visuomenėje: nauji iššūkiai profesiniam konsultavimui ir karjeros planavimui//Profesinis rengimas: tyrimai ir realijos, Nr. 6, p. 66-76. Kaunas: VDU.
24. Pukelis K. (2004). Mokytojų rengimo idealinio modelio parametrai. Kaunas.
25. Pukelis K., Garnienė D. (2003). Moksleivių ugdymas karjerai: padėties analizė ir perspektyvos bendrojo lavinimo mokykloje // Profesinis rengimas: tyrimai ir realijos, Nr. 7, p. 24-34. Kaunas: VDU.
26. Stanišauskienė V. (2000). Rengimosi karjerai proceso socioedukaciniai pagrindai ir jo prielaidos Lietuvos bendrojo lavinimo mokykloje. Daktaro disertacija. Kaunas: KTU.
27. Švietimo ir mokslo ministerija. (2003). Karjeros planavimo įgūdžių ugdymas. Pratimai. ŠMM.
28. Vabalas – Gudaitis J. (1938). Pedagoginio pašaukimo sąvoka. *Mokykla ir gyvenimas*, Nr.6/7.
29. Vytauto Didžiojo universitetas. (2006). Profesinio informavimo standartas. Vadovas Pukelis K. 2006. VDU, ŠMM.
http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Profesinio%20informavimo%20standartas_VDU.pdf
30. Vytauto Didžiojo universitetas. (2006). [Profesijos konsultanto profesijos standartas](#). Vadovas Pukelis K. 2006. VDU, ŠMM.
http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Profesijos%20konsultanto%20profesijos%20standartas_VDU.pdf
31. Vytauto Didžiojo universitetas. (2007). Vadovas Pukelis K. [Profesinio informavimo mokymo programa](#). Vilnius, ŠMM, Mintis.
http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Profesinio%20informavimo%20moky%20programa_VDU.pdf
32. Vytauto Didžiojo universitetas. (2007). Vadovas Pukelis K. [Profesinio informavimo A metodika](#). Vilnius, ŠMM, Mintis.
http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Profesinio%20informavimo%20A%20metodika_VDU.pdf
33. Vytauto Didžiojo universitetas. (2007). Vadovas Pukelis K. [Profesinio informavimo B metodika](#). Vilnius, ŠMM, Mintis.
http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Profesinio%20informavimo%20B%20metodika_VDU.pdf

„AIKOS ir kitų profesinio informavimo internetinių duomenų bazių pristatymo metodika mokytojams“

34. Vytauto Didžiojo universitetas. (2007). Vadovas Pukelis K. [Profesinės karjeros planavimo gebėjimų ugdymo C metodika](http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Pkpgu_C%20metodika.VDU.pdf). Vilnius, ŠMM, Mintis.
http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Pkpgu_C%20metodika.VDU.pdf
35. Vytauto Didžiojo universitetas. (2007). Vadovas Pukelis K. [Profesinės karjeros planavimo gebėjimų ugdymo mokymo programa](http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Pkpgu_mok_progr.VDU.pdf). Vilnius, ŠMM, Mintis.
http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Pkpgu_mok_progr.VDU.pdf

INTERNETEKKA

Lietuvos internetinių svetainių sąrašas

- AIKOS – Atvira informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistema, <http://www.aikos.smm.lt>
- Lietuvos darbo birža, <http://www.ldb.lt>
- Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba, <http://www.darborinka.lt>
- Profesijos vadovas internete, <http://www.euroguidance.lt>
- Profesijų pasaulis, <http://www.profesijupasaulis.lt>
- Profesinio orientavimo strategija, http://www.smm.lt/veiklos_planai_ir_programos/strategijos.htm
- Respublikinių moksleivių techninės kūrybos rūmų karjeros planavimo centras, <http://kpc.rmtkr.lt>
- Švietimo ir mokslo ministerija, <http://www.smm.lt>

Užsienio internetinių svetainių sąrašas

- Darbas Europos Sąjungoje, <http://europa.eu.int/eures>
- Eurostage (darbas Europos Sąjungoje), <http://www.eurostage.org/>
- Mokslas ir studijos Europos Sąjungoje, <http://europa.eu.int/ploteus>
- On the Move (interaktyvus vadovas studijoms ir darbui užsienyje), <http://www.onthemove-eu.hi.is/>
- PLOTEUS, <http://europa.eu.int/ploteus/portal/>
- Vocational learning (profesinis mokymasis), <http://www.vocationallearning.org.uk>

SAVIKONTROLĖS TESTAS

1. Ką reiškia trumpinys AIKOS? *(pažymėkite vieną teisingą atsakymą)*

- Autonomiška informacijos kaupimo ir organizavimo sistema
- Autonomiška informavimo ir konsultavimo organizacijų sąjunga
- Atvira informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistema

2. Kokia yra AIKOS paskirtis pagal pateiktą medžiagą? *(pažymėkite vieną teisingą atsakymą)*

- padėti žmogui pasirinkti jo vidinę asmenybės struktūrą atitinkančią ir darbo rinkoje reikalingą profesiją
- padėti Lietuvos asmenims pasirinkti paklausių specialybę
- padėti žmogui susiorientuoti mokymosi / studijų galimybėse ir darbo rinkoje

3. AIKOS interneto svetainėje šiuo metu yra sukurta vienuolika vartotojų grupių *(pažymėkite, kurios penkios iš čia pateiktų vartotojų grupių yra teisingos):*

- dirbantys asmenys
- mokytojai
- mokiniai
- teisininkai
- stojantieji
- tobulinantieji kvalifikaciją
- bedarbiai
- mokinių tėvai
- darbdaviai
- registruoti vartotojai

4. Kokioje užsienio profesinio informavimo ir konsultavimo svetainėje yra pateiktas leidinys jaunimui „Profesijos vadovas“? *(pažymėkite vieną teisingą atsakymą)*

- PLOTEUS
- Euroguidance
- Eures
- On the Move